

Årsredovisning

2014

SAMFUNDET S:T ERIK

Styrelsen för Samfundet S:t Erik (org.nr. 802003-3950) får härmed avge årsredovisning för år 2014, det etthundratrettonde verksamhetsåret.

Förvaltningsberättelse

Samfundet S:t Erik är en ideell förening vars uppgift enligt stadgarna är

att sprida kännedom om Stockholms historia

att väcka intresse för bevarande av stadens från historisk, topografisk, konstnärlig eller kulturell synpunkt värdefulla kultur- och naturminnesmärken samt

att verka för tillgodoseende av historiska, estetiska och konstnärliga krav vid stadens omdaning och utveckling.

Samfundet är en medlemsbaserad och oberoende organisation. Förenande för samfundets medlemmar är intresset för Stockholm och Stockholms historia och viljan att vara med och påverka stadens omdaning och utveckling. Mer att läsa om samfundet och dess verksamhet finns på hemsidan ”www.samfundetsterik.se”.

Samfundet är Stadsmuseet och Medeltidsmuseet i Stockholms vänförening. Stadsmuseet och Medeltidsmuseets program har under året varit tillgängliga för samfundets medlemmar.

Konung Carl XVI Gustaf är sedan 1974 samfundets Höge beskyddare.

Årsmötet 2014

Samfundet S:t Eriks årsmöte ägde rum onsdagen den 23 april 2014 i Börshuset, Stora Börssalen, Gamla stan.

Cirka 120 personer, samfundets medlemmar, funktionärer och inbjudna gäster var närvarande vid årsmötet.

Till ordinarie ledamöter omvaldes advokat Per Björkman, f d överläkare Fredrik von Feilitzen och arkitekt Laila Reppen för en tid av två år. Till suppleanter omvaldes arkitekt Susanne Ingo och professor i samtidshistoria Torbjörn Nilsson för en tid av två år.

Till ordinarie revisorer omvaldes auktoriserade revisorn Svante Nylén och nyvaldes konservator Marie Klingspor Rotstein. Till revisorssuppleanter nyvaldes auktoriserade revisorn Stefan Hultstrand och nyvaldes byggnadsantikvarie Stephan Fickler.

Till valberedning omvaldes antikvarie Kerstin Mandén Örn (ordförande), f d stadsarkitekt Per Kallstenius samt direktör Hans von Schreeb. Såväl revisorer, revisorssuppleanter som valberedning valdes för en tid av ett år.

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften för 2015 förblir oförändrade för enskild medlem och familjemedlem med 250 kronor respektive 100 kronor samt att avgiften för ständig fysisk medlem förblir oförändrade 5 000 kronor.

Vid årsmötet behandlades en inkommen motion "Utveckling av arbetsmetoder i syfte att bättre nå samfundets mål". Motionen liksom styrelsens svar på motionen diskuterades livligt. Årsmötet beslutade efter votering att bifalla styrelsens ställningstagande.

Efter årsmötet berättade författaren och samfundets hedersledamot Per Wästberg om "Stockholm i mitt liv".

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris

Årets belöningsplakett och pris om 50 000 kr tilldelades fotografen och förre DN journalisten Lars Epstein för *sina insiktsfulla och inlevelserika skildringar av den stockholmska politiken liksom föreningslivets mångskiftande verksamhet. Hans reportage ger förutom kontinuerlig kunskap i nuet ett utomordentligt värdefullt bidrag till framtida forskning om medborgarnas engagemang och debatter samt om civilsamhällets arbete och villkor i Stockholm i vår tid.*

Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmiernas stipendium

Ur Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmierna utdelades 2014 ett stipendium om 30 000 kr till docent Inga Lena Ångström Grandien för *hennes monografi om 1800-talsarkitekten Johan Fredrik Åbom. Inga Lena Ångströms i stort sett tryckfärdiga arbete kommer att bli ett välkommet kunskapsbidrag kring stockholmsarkitekten, där en skildring av den produktive upphovsmannen till, bland mycket annat, Berns Salonger och Södra teatern länge har saknats.*

Anslag ur Stiftelsen Axel Hirschs Fond

Ur Stiftelsen Axel Hirschs fond har ett stipendium om 20 000 kronor utdelats till doktoranden Anders Sjöbrandt för hans arbete med doktorsavhandlingen *Från Sveaplats till Almstrid. Berättelser om omdaning av Stockholm under efterkrigstiden.*

Stockholmiapriset

Stockholmiapriset inrättades 2009 tillsammans med Stockholmia - forskning och förlag vid Stadsmuseet i Stockholm. Priset delas ut till "bästa master- eller magisteruppsats om stockholmsförhållanden", som godkänts under föregående kalenderår. I juryn för Stockholmiapriset sitter enhetschef för stockholmsforskningen Rebecka Lennartsson, samfundets ordförande Monica Andersson samt professor Sven Lilja.

Stockholmiapriset 2014 om 15 000 kronor har tilldelats Daniela Lazoroska för hennes masteruppsats *The Suburb United Will Never Be Defeated. Youth Organization, Belonging, and Protest in a Million Program Suburb of Stockholm*, framlagd vid Socialantropologiska institutionen vid Stockholms Universitet 2013. Uppsatsen är en antropologisk forskning om ungdomar i Husby i och deras identitetsformering, platsanknytning och kamp för att försvara sina intressen i den mediala offentligheten.

Anslag och gåvor

Under året har 19 ansökningar om bidrag inkommit till samfundet för behandling, de flesta till utgivning och tryck av doktorsavhandlingar och publikationer om Stockholm i skilda genrer. Ansökningarna har beretts av Johan Mårtelius och Laila Reppen. Anslagen fördelades vid ett tillfälle på hösten 2014. Totalt har anslag om 222 678 kronor delats ut.

Samfundet har under året mottagit minnesgåvor om 7 300 kronor efter medlemmen Per-Anton Olsson.

Under året har samfundet i gåva till Stadsmuseet givit dels en modell av *Brokvist smide i Lugnets industriområde* tillverkad av modellmakare Göran Josephzohn och dels ett konstverk, *Höst i viken* (1890-tal), av konstnären Peter Adolf Persson. Vid höstmötet överlämnades ytterligare en donation till Stadsmuseet bestående av två konstverk av konstnärinnan Fanny Klingbom föreställande *Wallenbergska huset* (1915).

Samarbetspartners

Samfundet S:t Erik har sedan 2009 en samverkansöverenskommelse med Strindbergsmuseet, Strindbergs Intima Teater samt K. A. Almgrens Sidenväveri. Samarbetet innebär att dessa vid tillfälle kan annonsera sina aktiviteter i samfundets informationsblad eller genom e-post-utskick till samfundets medlemmar. Tack vare dessa överenskommelser får samfundets medlemmar tillgång till fler medlemsförmåner såsom rabatt på entréer och inköp i museibutikerna samt rabatter på föredrag och föreställningar i samarbetspartnerns regi.

Höstmötet 2014

Höstmötet ägde rum tisdagen den 25 november i Börshuset, Stora Börssalen, Gamla stan. På mötet berättade stadsantikvarie Ann-Charlotte Backlund om Stadsmuseets förestående stängning för renovering, Hans Öjmyr om planerna för det nyrenoverade och uppdaterade Stadsmuseet, Torvald Olsson-Sundelin om var Stadsmuseet kommer att finnas och vad som kommer att göras under tiden och Tina Rodhe om Medeltidsmuseets extra åtagande under tiden.

Fredrik von Feilitzen visade de två av samfundet till Stadsmuseet donerade konstverken med motivet Wallenbergska huset vid Kungsträdgården och berättade om huset, platsen, Fru Anna Wallenberg och konstnärinnan Fanny Klingbom.

Programaktiviteter för medlemmar

Årets första medlemsprogram den 11 februari var en visning av Stadsmuseets nya stora utställning *Skuggsidan* på Stadsmuseet, vilken visades av Elisabeth Brenning. Den 13 februari berättade Alexandra Borg utifrån sin avhandling om *Stockholm i litteraturen kring sekelskiftet 1900. Om framväxten av en urban estetik*, ett samarrangemang med Strindbergsmuseet. Den 19 februari berättade Eva Bergström historien om *Den blå handen om Stockholms färgare 1650-1900*. Den 20 februari visades åter *Skuggsidan* på Stadsmuseet av Hans Öjmyr. Samma dag var medlemmarna *På vandring med Kreuger*, ciceron var Caroline Bäckström.

Den 4 mars upprepades *På vandring med Krueger*. Den 5 mars respektive 19 mars visades utställningen *Skuggsidan* på Medeltidsmuseet av Lin Annerbäck. Den 7 mars respektive den 28 mars öppnades dörrarna till Bondeska palatset och Lena Blomqvist berättade om *Carl Malmsten i Högsta Domstolen*. Den 25 mars visade och berättade Ove Hagelin om *Hagströmmerbiblioteket* i Haga Tingshus.

Den 9 april höll Elisabet Regnért ett föredrag om *Det medeltida Stockholm – arkeologiska, historiska och konstvetenskapliga perspektiv*. Den 10 april besöktes *Julius Hus* på Bondegatan 21 A, där Ebba Hedberg berättade om husets och den Westerdahlska /Hedbergiska familjens historia.

För andra året i rad deltog samfundet i *Kulturnatt Stockholm 2014*, som ägde rum den 26 april mellan kl 18-24. På programmet stod visningar av kv Cepheus' innergård och invigning av kulturhusskylten kv Cepheus. Suzanne Lindhagen berättade om skyltarna och kv Cepheus. Det nyligen framtagna bildspelet om samfundet och dess verksamheter 1901-2014 visades på en bildskärm, och representanter för samfundets styrelse var närvarande under kvällen. Ca 500 personer besökte samfundet under kvällen.

Den 9 maj respektive den 23 maj besöktes åter *Högsta Domstolen*. Den 12 maj upprepades visningen av *Julius hus*. Den 15 maj var det *Parkvandring på Nordvästra Kungsholmen* med Jonas Berglund och Ewa Reuterbrand. Den 19 maj tog Jonas Berglund med medlemmarna till *Gamla stans trädgårdar och gårdar*, med besök i kv Cepheus, Junotäppan, Bollhustäppan, Tessinska palatsets barockträdgård och kv Cephalus innergård. Den 21 maj var Brita Peterson ciceron vid *Vandringen i Flysta*.

Vårterminens sista program var ett besök i *Tändstickspalatset* den 12 juni.

Höstens program inleddes den 14 augusti med operan *Drama Queens*, med Strömstadsoperan i Tessinska palatsets barockträdgård.

Den 3 och den 18 september var det åter dags för besök i *Tändstickspalatset*. Den 10 september berättade och visade Göran Fredriksson unika foton från *Staden som försvann - en museifotografis bilder*. Med Ingrid Dyhlén-Täckman och Helena Hambraeus som ciceroner genomfördes den 11 september en stadsvandring i *Äppelvikens trädgårdsstad - bland hus och trädgårdar*. Den 15 september var det åter vandring i *Gamla stans trädgårdar och gårdar*. Den 23 och 30 september besöktes åter *Julius hus*.

Den 2 oktober besöktes *Tändstickspalatset*. Den 7 oktober besöktes hantverksstäderna *Handtryckta Tapeter* med tapetmakare Mats Qwarfordt och *Lumphé Litografiska* med litografitryckare Björn Lumphé på Långholmen. Den 10 respektive 17 oktober visades *Carl Malmsten i Högsta Domstolen* åter av Lena Blomqvist.

I november, den 5, 19 och 20 besöktes *Rettigska huset* och Héléne Bildt berättade om *Rettigska huset*, Kungl. Vitterhets Historie- och Antikvitetsakademiens verksamhet och dess donator makarna Rettig.

Årets programverksamhet avslutades den 11 december med ytterligare ett besök i *Rettigska huset*.

Samfundet har under året fått möjlighet att hålla sina föredrag i Medeltidsmuseets hörsal Birgittarummet.

Under året har Lisa Härmark och Susanna Detthoff arrangerat programverksamheten med bistånd av programgruppen som består av Jonas Berglund, Jan Larsén, Suzanne Lindhagen och Laila Reppen.

Seminarier, symposier och konferenser med samfundet som huvudarrangör

Sedan hösten 2009 har samfundet utvecklat dess arbete med seminarieverksamheten och kommer även fortsättningsvis att som huvudarrangör genomföra seminarier och symposier om stadsbyggnadsfrågor där medlemmar, forskare, praktiker och ideellt engagerade ges en möjlighet att delta aktivt.

Under året har ett seminarium och en valdebatt genomförts.

Seminarieriet *Stockholms Byggnadskultur. Hur planerar vi god arkitektur, planering och byggande?* ägde rum onsdagen den 2 april i Svenska Läkaresällskapets hus, Klara Norra Kyrkogata 10. 108 personer deltog i seminariet. Moderator var Johan Mårtelius. Medverkade gjorde: Johan Mårtelius, vice ordf i Samfundet S:t Erik och professor i arkitekturhistoria. Ann-Charlotte Backlund, stadsantikvarie, museichef för Stadsmuseet och Medeltidsmuseet, Aleksander Wolodarski, arkitekt f d planarkitekt i Stockholm, Viktor Barth-Kron, journalist DN Stockholm, Karolina Keyzer, stadsarkitekt Stockholm, Laila Reppen, sekreterare i Samfundet S:t Erik, arkitekt SAR/MSA, Jonas Berglund, Samfundet S:t Eriks styrelse, landskapsarkitekt, Ola Andersson, arkitekt SAR/MSA, Fredrik von Platen, arkitekt SAR/SMA, senior advisor, f d ställföreträdande generaldirektör för Boverket. Samfundet S:t Eriks ordförande Monica Andersson inledde och avslutade seminariet.

I augusti inför Valet 2014 arrangerade samfundet för första gången en till allmänheten riktad valdebatt på offentlig plats om stadsbyggnadsfrågor. I valdebatten *Vilken stad vill du ha?* kunde politikerna i Stockholms stadsbyggnadsnämnd presentera sig och sitt partis planer över Stockholms stadsbyggnad under nästa mandatperiod. Valdebatten ägde rum onsdagen den 26 augusti i Kungsträdgården på stora scenen. Uppskattningsvis kom 200 personer till Kungsträdgården för att lyssna till debatten. Från kl 12.00 gavs de medverkande politiska partierna möjlighet att sprida partiinformation inom det upplåtta området. Kl 17.00 inleddes aftonens valdebatt med dansframträdandet Lup av och med danskompaniet Arkeolog 8. Därefter tog valdebatten vid. Moderator var Willy Silberstein. Medverkande politiker: Regina Kevius (M), Maria Östberg Svanelind (S), Christer Mellstrand (C), Daniel Helldén (Mp), Maria Hannäs (V), Björn Ljung (Fp) och Erik Slottner (Kd).

I arbetsgruppen för valdebatten deltog Monica Andersson, Laila Reppen och Susanne Ingo från styrelsen, medlemmarna Björn Hasselgren och Ulf Johannisson.

Efter debatten gavs det möjlighet för pressen att möta politikerna i den närliggande lokalen SO Stockholm.

Valdebatten filmades av Vindelmedia AB, Johan Palmgren. Filmen lades upp på You Tube för att få en större spridning och bredare publik.

Samfundet representeras av Jonas Berglund i förberedelserna för den internationella konferensen *Large Parks Large Cities*, vilken äger rum 2-5 september 2015.

Informationsbladet

Informationsbladet, med kalendarium och övrig medlemsinformation, har utkommit med fyra nummer under 2014. Därutöver har medlemmar som anmält sig till e-postmedlemsregistret kunnat ta del av information från vämmuseerna och samarbetspartners.

Informationsfolder och grafisk profil

Samfundets informationsbroschyr översattes till engelska, och trycktes upp i ett mindre antal till valdebatten.

Samfundets grafiska profil, Stockholms stads lilla sigill från sena 1400-talet kommer att vara synlig på den gatuskult som samfundet låtit beställa 2013.

Uppsatsstävling för gymnasielever

Den under 2013 initierade uppsatsstävlingen för gymnasister, "Min Stockholmsskildring", fick svagt genomslag under läsåret 2013/2014. Endast en uppsats lämnades in, och samfundet beslöt samstämmigt med övriga involverade organisationer, Stockholmskällan, Stadsmuseet, Medeltidsmuseet samt Historielärarnas förening att flytta fram tävlingen till läsåret 2014/2015 samt involvera Stockholms stads barn- och ungdomsprojekt KUL 1415 i projektet.

Hemsida och sociala media

Samfundet har under året fortsatt arbetet med att utveckla, aktualisera och komplettera hemsidan. Samfundet har sedan 2013 en facebook sida, vilken under 2014 har ökat från 60 till 120 gillamarkeringar. Antalet följare stiger även efter årsskiftet.

Från augusti 2014 har samfundet även ett twitterkonto, @SamfundetStErik, och där har samfundet 101 följare.

Kulturhusskyltar

Skytgruppen består av Suzanne Lindhagen, sammankallande, Ann Katrin Pihl Atmer, Susanne Ingo samt Bengt O H Johansson.

Under året har åtta nya eller reviderade skyltar satts upp. Nya skyltar är: Kvarteret Metern, Helgagatan 36A-P (Kv Metern 9), Farsta Centrum, Farsta Torg (Storö 21), Gamla Enskede, Stora Gungans väg 2 (kv Grepen 17), Kvarteret Cepheus, Köpmangatan 5 (kv Cepheus 26), Västertorp, Störtloppsvägen 13-19 (Störtloppet 4).

Reviderade skyltar är: Tullhusen vid Norrtull, Norra Stationsgatan 40 A, B (Vasastaden 1:100) samt Kungstornen, Kungsgatan 30 och 33 (Polacken 26, Stuten 16).

Skytten på kvarteret Cepheus invigdes av Suzanne Lindhagen under Kulturnatten den 25 april.

Samarbetet med Stockholmskällan fortsätter, och information om samfundets blå kulturhusskyltar uppdateras kontinuerligt med text och bild.

Färdigställandet med gatuskytten på Köpmangatan 5 har försenats om kommer att monteras under våren 2015.

Skrivelser

Yttranden och skrivelser över följande ärenden har avsänts:

- Yttrande över förslag till detaljplan för kv Riddaren 18, Dnr 2013-09412-54, 2014-02-05
- En samlingskrivelse över tilläggsplanerna för skydd av träd, 2014-03-05:
 - Gärdesbebyggelsen i stadsdelen Ladugårdsgärde, TDp 2013-03476,

- Ekhagen i stadsdelen Norra Djurgården, TDp 2103-03478
- Diplomatstaden i stadsdelen Östermalm TDp 2013-03480
- Yttrande över förslag Detaljplan för del av Kronoberg 18, Yttrande över förslag, SDp 2012-16265-54, 2014-05-13
- Yttrande angående förslag till Nobel Center på Blasieholmen, Dnr 2013-00460, 2014-05-16
- Komplettering av yttrande om förslag till Nobel Center på Blasieholmen, Dnr 2013-00460, 2014-06-02
- Yttrande över del av Norra Djurgårdsstaden, Gasverket Västra mm förslag till detaljplan Dnr 2011-17188, 2014-06-26
- Remissvar. Naturresevat för Årstaskogen och Årsta holmar, Dnr 2011-20835, 2014-08-28
- Remissvar. Program för västra Valhallavägen Dnr 2012-08809, 2014-08-29
- Remissvar. Program för Hammarbyhöjden och Björkhagen, Dnr 2012-10147-53, 2014-08-29
- Äppelviken 1:7 mm, vid kv Flyttblocket, förslag till detaljplan, SDp 2013-15414, 2014-11-10
- Telefonfabriken 1 (Designens hus) i stadsdelen Midsommarkransen, förslag till detaljplan, S-Dp 2012-18230, 2014-11-27
- Ansökan om tillstånd för vattenverksamheten – Getingmidjan, Stockholm, samrådsunderlag 2014-10-13. Projektnummer: 139547, Dnr TRV 2014/72877, 2014-12-05
- Väg 261 Ekerövägen genom världsarvet Drottningholm, TRV 2012-19667, avseende kungörande och granskning av vägplan för ombyggnad, 2014-12-17
- Timotejen 17 (Tellus Tower), Timotejen 19 och 28 (f.d. L M Ericson, samråd till detaljplaner. Sdp 2013-12715 och Sdp 2013-08755

Skrivelser, yttranden och PM skickas regelmässigt till berörda politiker, tjänstemän och valda delar av media samt till samfundets speciella kontakter.

Media

I följande urval av tidningsartiklar, tidningsnotiser, nättidningar samt bloggar och webbsidor har samfundet omnämnts eller varit medagerande i:

- Den blå vägen hem. Situation Stockholm, # 197, januari 2014
- Fyra röster om Stockholms utveckling. Ditt Stockholm 2014, Stockholms stad, ODR samhällsinformation till alla hushåll. Januari 2014
- Debatt: Bygglagen är ett hastverk. Dagens Industri, 2014-03-25
- Alla har rätt till bostad enligt lag. Epsteins STHLM, DN.se, 2014-04-03
- 1800-talshus rivs trots protester. Mitt Östermalm, 2014-04-08
- Besök i ”Julius hus” och i det minsta hus Olle Engkvist byggde. Epsteins STHLM, DN.se. 2014-04-11.
- Han trivs bäst i rännstenen, Dagens Nyheter, Familj, 2014-04-22
- Blå Portens ocensurerade historia. Dagens Nyheter, Fråga Eva-Karin Gyllenberg. 2014-04-23
- Samfundet S:t Erik egen kulturhusskylt avtäckt på Kulturkatten. Epsteins STHLM, DN.se 2014-04-27
- Stockholmiapriset för uppsats om ungdomsorganisation i Husby. www.socant.su.se 2014-04-29
- En nagel i ögat. RUM nr 145.
- Vilken stad vill du ha? Samfundet S:t Erik bjuder till debatt. www.stockholmskyline.se 2014-08-03
- Stor valdebatt i dag i Kungsan om stadsbyggnad i Stockholm. Epsteins STHLM. DN.se 2014-08-26
- Slussen i Kungsträdgården. [Blogg.dn.se/epstein](http://blogg.dn.se/epstein). 2014-08-26
- Vilken stad vill du ha? Stor valdebatt om Stockholm! <http://www.kungstradgarden.se>
- Vilken stad vill vi ha? Valdebatt om Stockholms framtid. www.nyfiken.se 2014-08-26
- Debatt om stadsbyggnad i kväll. www.kristdemokraterna.se 2014-08-26
- Kulturhusskylt berättar om tullhusen. www.stadsholmen.se, 2014
- Per Wästberg: Nobelhuset blir en magnet för hela världen. DN.se 2014-10-15
- Samfundet S:t Erik värnar Stockholms byggnadskultur. Epsteins STHLM. DN.se 2014-11-15

Samfundet S:t Eriks Årsbok 2014

Årsboken Stockholms byggnadskultur utkom i november i en upplaga av 2 300 exemplar, och gavs ut på Balkong förlag. Årsboksredaktör var Ann Pålsson, Redaktörspoolen. Grafisk formgivning av Johan Brunzell, Brunzell Design. Redaktionen har bestått av Monica Andersson, Johan Mårtelius, Laila Reppen och fr o m november 2014 Susanne Ingo.

Sextio exemplar av den aktuella årsboken har liksom tidigare år skänkts till Stadsmuseet, för dem att använda i sitt bokbytarprogram. Författarna har fått fyra exemplar var.

Styrelse, revisorer och valberedning

Samfundets styrelse har sedan årsmötet 2014 haft följande sammansättning:

		vald tom årsmöte
<u>Ledamöter:</u>	fil dr Monica Andersson, ordförande	2015
	advokat Per Björkman	2016
	fd ekonomidirektör Folke Dellström, skattmästare	2015
	fd överläkare Fredrik von Feilitzen	2016
	verkställande direktör Jan Larsén	2015
	professor Johan Mårtelius, vice ordförande	2015
	arkitekt Laila Reppen, sekreterare	2016
<u>Suppleanter:</u>	landskapsarkitekt Jonas Berglund, klubbmästare	2015
	arkitekt Susanne Ingo	2016
	professor i samtidshistoria Torbjörn Nilsson	2016
	byggnadsantikvarie Suzanne Lindhagen	2015

Johan Mårtelius har fr o m 2015 tillträtt en tjänst utomlands och har därför önskat bli entledigad från uppdraget som vice ordförande i samfundet. Till ny vice ordförande i samfundet har Susanne Ingo utsetts.

Adjungerade funktionärer: Lisa Härmark, kansliansvarig
Susanna Detthoff, kansliansvarig
stadsantikvarie Ann-Charlotte Backlund

Revisorer valda t o m årsmötet 2015:

Ordinarie: auktoriserade revisorn Svante Nylén
konservator Marie Klingspor Rotstein

Suppleanter: auktoriserade revisorn Stefan Hultstrand
byggnadsantikvarie Stephan Fickler

Valberedning vald t o m årsmötet 2015:

antikvarie Kerstin Mandén Örn, ordförande
fd stadsarkitekt Per Kallstenius
direktör Hans von Schreeb

Styrelsen har haft 12 protokollförda styrelsemöten, nämligen den 3/2, 18/3, 8/4, 23/4 (2 st, varav ett konstituerande), 13/5, 17/6, 9/9, 13/10, 4/11, 25/11 och 16/12.

Kansli

Under året har Lisa Härmark och Susanna Detthoff arbetat på samfundets kansli på Köpmangatan 5 i Gamla stan med administration, redovisning samt övriga föreningsangelägenheter.

Samfundets representation och kontakter

Samfundets representant i Rådet till skydd för Stockholms skönhet har varit Fredrik von Feilitzen.

Samfundets representanter i AB Stadsholmens styrelse har varit Folke Dellström (ordinarie) och Monica Andersson (suppleant). Fredrik von Feilitzen och Marianne Råberg har representerat samfundet i AB Stadsholmens kulturhusråd. Monica Andersson och Fredrik von Feilitzen har representerat samfundet i AB Stadsholmens kulturhusprisjury. Kulturhuspriset skulle ha delats ut under 2014, men AB Stadsholmen har i samförstånd med samfundet låtit skjuta upp beslut om kulturhuspriset till 2015.

Samfundet är ständig medlem i Svenska Byggnadsvårdsföreningen, Sveriges Hembygdsförbund och Vaxholms Fästnings Musei Vänner. Samfundet har under 2014 vidare varit medlem i Stockholms Sjögård, Gamla Stan Sällskapet, Skärgårdens Trafikantförening, Haga Brunnsvikens vänner och associerad medlem i Europa Nostra Sverige.

Samfundet inhämtar aktuell kunskap genom kontakter med företrädare för utbildning, forskning, museer, föreningar och andra organisationer.

Kontakter med ledande stockholmspolitiker är en viktig del av samfundets verksamhet.

Medlemmar och medlemsavgifter

Medlemsavgiften för år 2014 utgjorde enligt årsmötets beslut 250 kronor för årligen betalande medlemmar och 100 kronor för familjemedlemmar. Avgiften för ständigt medlemskap är 5 000 kronor och gäller endast för fysiska personer.

Det totala antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 1990 st (2 014). Antalet årligen betalande medlemmar uppgick till 1 587 st (1 593), varav 301 st (280) är familjemedlemmar. Antalet fria medlemmar uppgick till 43 st (49). Antalet ständiga medlemmar uppgick till 352 st (364). Under året har tre nya ständiga medlemmar tillkommit. Samfundet har 7 st (8) hedersledamöter.

Den 11 december 2014 avled hedersledamoten Bo Grandien, samfundets f d ordförande (1999-2003) och professor i konstvetenskap. Bo Grandien var en sann humanist. Bildad, med en djup kunskap och med en förmåga att förmedla kunskapen till de många, inte minst i sin verksamhet som journalist. Han är djupt saknad i kretsen av kollegor och vänner.

Årets resultat och disposition av resultatet

I samfundets värdepappersportfölj ingår bland annat andelar i fonden Aktie-Ansvar Sverige. På grund av att fonden fr o m år 2013 inte längre är skattskyldig, lämnas heller ingen utdelning. Eftersom avkastningen från fonden står för en betydande del av samfundets löpande finansiering måste det årliga inkomstbortfallet kompenseras. Det åstadkommes genom att samfundet från fondförvaltaren erhåller uppgift om vad utdelningen skulle ha varit om skattesituationen inte ändrats, s k fiktiv utdelning. Genom att sälja så många andelar att försäljningsvinsten motsvarar den fiktiva utdelningen tillförs samfundet nödvändig finansiering. Likviden som erhålls återinvesteras i fonden. Effekten på portföljens totala värde är obetydlig jämfört med tidigare.

Årets resultat uppgick till 412 428 kronor (498 421). Årets beslutade anslag, 222 678 kronor, specificeras i **not 1** och redovisas som en avgående post ur Fritt eget kapital.

Samfundets värdepappersportfölj hade vid årets slut ett marknadsvärde på 61,5 mkr (56,7), vilket överstiger dess bokförda värde med 20,7 mkr (16,2). Samfundets förmögenhet uppgick per den 31 december 2014 till 61,0 mkr (56,2).

Styrelsen föreslår att årets resultat, 412 428 kronor, disponeras enligt nedan. I konsolideringssyfte tillämpar samfundet principen att 20 % av omplaceringsresultaten förs till Grundfonden. Konsolideringsgraden har varierat något under årens lopp och den uppbyggda reserven uppgår till betydande belopp.

	2014	2013
Årets resultat före dispositioner	412 428	498 421
Omplaceringsresultat till Grundfonden	-283 625	-219 796
Återstår till Fritt eget kapital	128 803	278 625

Fonder och erhållna gåvor

Utdelningen för år 2014 från *Johan Unmans fond* på 224 530 kronor (228 229) har, liksom tidigare år, använts för årsboken.

Elsa Svenséns Minnesfond, vars avkastning skall användas till "stipendium för främjande av forskning om staden Stockholm och dess kulturhistoria", uppgick vid verksamhetsårets slut till 39 155 kronor (38 428).

Elsa Svenséns Dispositionsfond uppgick till 37 178 kronor (34 270). Utdelning av stipendiemedel har inte lämnats under året.

Den gåva som samfundet erhöll år 1992 från *fru Signe Wirgin* på 5 399 316 kronor, ingår i samfundets egna kapital och används för samfundets syften.

Den gåva om 39 800 kronor som samfundet erhöll i anslutning till *fru Greta Wästbergs* bortgång år 2006, ingår i samfundets egna kapital och används för samfundets syften.

Samfundet har under verksamhetsåret erhållit penninggåvor till ett värde om 8 300 kronor.

Stiftelser

Axel Hirschs fond förvaltas i stiftelseform under namnet *Stiftelsen Axel Hirschs fond*. Stiftelsens ändamål är att "främja utbildning och vetenskaplig forskning om staden Stockholm, dess historia, topografi samt kultur- och naturminnesmärken". Stiftelsens årsredovisning avges samtidigt med samfundets. Resultatet uppgick för verksamhetsåret 2014 till 37 789 kronor (-36 411).

Resultatförbättringen är i första hand en effekt av att räntefonderna, som stiftelsen haft placeringar i, fr o m 2013 är skattebefriade och därför inte längre lämnar utdelning. Dessa fonder såldes 2013 och ersattes med fonder som lämnar utdelning. Stiftelsens förmögenhet uppgick vid årsskiftet till 1 759 579 kronor (1 724 929).

Under året beslutade anslag uppgick till 20 000 kronor (40 000).

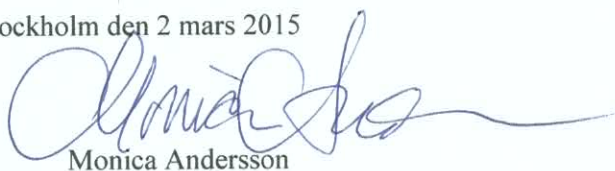
Samfundet erhöll den 21 augusti 2001 en donation till ett värde av 852 530 kronor från Margot Höjering. Donationen förvaltas i stiftelseform under namnet *Stiftelsen Höjering's Bokförlag för Stockholmiana*. Stiftelsens ändamål är att utdela stipendier till forskare, "som har för avsikt att såväl bedriva forskning kring Stockholm och dess historia, som att publicera uppnådda resultat i bokform".

Senhösten 2013 mottog stiftelsen tacksamt en testamentsgåva om 1 000 000 kronor efter Margot Höjering "att användas för stiftelsens ändamål".

Stiftelsens årsredovisning avges samtidigt med samfundets. Resultatet för verksamhetsåret uppgick till 70 302 kronor (1 027 532). Under året har ett stipendium om 30 000 kronor (0) utdelats. Stiftelsen hade räntefonder som inte längre lämnar utdelning. Dessa såldes 2013 och ersattes med fonder som lämnar utdelning. Stiftelsens förmögenhet uppgick vid årsskiftet till 2 315 988 kronor (2 061 657).

Resultatet av samfundets verksamhet under år 2014 samt dess ställning vid verksamhetsårets slut framgår av efterföljande resultat- samt balansräkningar.

Stockholm den 2 mars 2015

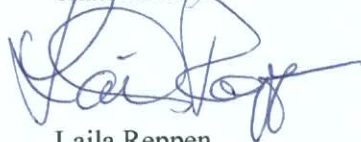
Monica Andersson

Ordförande

Folke Dellström

Skattmästare

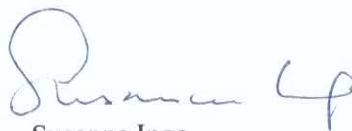

Laila Reppen

Sekreterare

Per Björkman

Susanne Ingo

Vice ordförande

Fredrik von Feilitzen

Jan Larsen

RESULTATRÄKNINGAR för år
2014
2013
Noter
Föreningsverksamheten
2

Medlemsavgifter		366 600	376 320
Avgår till ständiga ledamöters fond		-15 000	-20 000
Erhållna gåvor		8 300	
Försäljning av publikationer		6 471	18 993
Övriga intäkter		524	2 088
Årsboken		-580 231	-625 450
Avgår medel ur Johan Unmans fond		224 530	228 229
Opinionskostnader		-255 235	-69 561
Kulturhusskyltar		-19 052	-37 606
Löner och arvoden	3	-776 996	-753 794
Arbetsgivaravgifter	3	-277 668	-280 180
Hyra kansliet		-137 983	-124 953
Avskrivningar	4	-7 944	-7 216
Diverse omkostnader		<u>-582 558</u>	<u>-374 067</u>
Resultat av föreningsverksamheten		-2 046 242	-1 667 197

Resultat före den finansiella verksamheten
-2 046 242
-1 667 197
Finansiella verksamheten

Ränteintäkter		417 211	527 637
Räntekostnader		-3 551	-3 471
Utdelningar		731 059	672 294
Omplaceringsresultat		1 418 125	1 098 982
Notariatkostnader		<u>-104 174</u>	<u>-129 824</u>
Resultat av den finansiella verksamheten		2 458 670	2 165 618

Resultat efter den finansiella verksamheten
412 428
498 421
Årets resultat
412 428
498 421

BALANSRÄKNINGAR per		2014 12 31	2013 12 31
Tillgångar	Noter		
Anläggningstillgångar			
Bostads- och hyresrätter		242 986	242 986
Inventarier	4	21 940	15 498
Aktier och andelar	5	<u>40 710 880</u>	<u>40 539 131</u>
Summa anläggningstillgångar		40 975 806	40 797 615
Omsättningstillgångar			
Fordringar på närstående stiftelser		578 923	467 726
Diverse fordringar		29 680	12 966
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		63 680	62 223
Likvida medel		<u>300 251</u>	<u>377 893</u>
Summa omsättningstillgångar		972 534	920 808
Summa tillgångar		41 948 340	41 718 423
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	6		
Grundfond		39 466 291	39 246 495
Fritt eget kapital		369 122	303 175
Årets resultat		<u>412 428</u>	<u>498 421</u>
Summa eget kapital		40 247 841	40 048 091
Fonder			
Ständiga ledamöters fond		732 655	717 655
Övriga fonder	7	<u>108 833</u>	<u>105 198</u>
Summa fonder		841 488	822 853
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		43 092	14 295
Beviljade anslag		419 930	432 930
Diverse skulder		21 452	24 611
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		<u>374 537</u>	<u>375 643</u>
Summa kortfristiga skulder		859 011	847 479
Summa eget kapital och skulder		41 948 340	41 718 423
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

NOTER

Not 1 Anslagsförteckning

Lars Epstein	2014 års belöningsplakett och pris	50 000
Daniela Lazoroska	2014 års Stockholmiapris, samfundets andel	7 500
Göran Josephzohn Stadsmuseet	Modell av <i>Brokvist smide i Lugnets industriområde</i> samt frakt till Stadsmuseets magasin av modellen	5 300
Margareta Östman	Bidrag till publicering av boken med preliminär titel <i>Ur systrarna Ulrichs dagböcker 1830-1855</i>	20 000
Sören Johansson, Thorbjörn Andersson, Paul Källenius m fl	Projektstöd till boken <i>Södra Ängby - den vita staden</i>	30 000
Anders Hedin	Projektstöd till boken <i>Frescati - människorna husen och allt som hände</i>	30 000
Inga Björk-Klevby Christina Olsson	Projektstöd till boken <i>Kvarnholmen - vår barndoms ö</i>	20 000
Bo Malmsten	Projektstöd till boken <i>Stadsmannen Hjalmar Mehr</i>	15 000
Ingela Bendt	Stipendium för att slutföra arbetet med boken <i>Zenträdgården i Bagis</i>	30 000
Stadsmuseet	Två konstverk <i>Wallenbergska huset</i> av Fanny Klinbom 1915	1 643
Stadsmuseet	Ett konstverk <i>Höst i viken</i> av Peter Adolf Persson 1890-tal	3 235
Large Parks large Cities	Bidrag till den internationella konferensen Large Parks Large Cities, 2-5 september 2015	<u>10 000</u>
	Summa beviljade anslag 2014	222 678

14(16)

MR
W
M

Not 2 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen.
Inventarier skrivs årligen av enligt plan med 20 % av anskaffningsvärdet.
Finansiella placeringar värderas enligt lägsta värdets princip. Eventuell
upplupen ränta på placeringarna redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.
Fordringar upptas till det belopp som de beräknas komma att inbringa. Föregående
års värderings- och redovisningsprinciper har även tillämpats i år.

Not 3 Löner, andra ersättningar och arbetsgivaravgifter

Löner och andra ersättningar	2014	2013
Styrelse	210 000	210 000
Övriga anställda och uppdragstagare	<u>566 996</u>	<u>543 794</u>
Summa	776 996	753 794
Arbetsgivaravgifter	277 668	280 180
varav pensionskostnader för kanslipersonal	45 373	43 797

Under övriga anställda ingår två deltidsanställda kvinnliga kanslisters. Utöver lön till dessa har löner också utbetalats till olika uppdragstagare.

Not 4 Inventarier	2014 12 31	2013 12 31
Ingående anskaffningsvärde	113 290	111 795
Årets anskaffningar	<u>14 386</u>	<u>1 495</u>
Utgående anskaffningsvärde	127 676	113 290
Ingående ackumulerade avskrivningar	-97 792	-90 576
Årets avskrivningar	<u>-7 944</u>	<u>-7 216</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-105 736	-97 792
Utgående restvärde enligt plan	21 940	15 498

Not 5 Aktier och andelar	2014 12 31	2013 12 31
Bokfört värde per den 31 december	40 710 880	40 539 131
Marknadsvärde per den 31 december	61 452 332	56 729 208

Not 6 Förändring av eget kapital

	Grundfond	Fritt eget kapital	Årets resultat	Summa
Ingående eget kapital	39 246 495	303 175	498 421	40 048 091
Till Fritt eget kapital		278 625	-278 625	0
Till Grundfonden	219 796		-219 796	0
Anslag 2014		-222 678		-222 678
Återförda anslag		10 000		10 000
Årets resultat			<u>412 428</u>	<u>412 428</u>
Utgående eget kapital	39 466 291	369 122	412 428	40 247 841

Not 7 Övriga fonder	2014 12 31	2013 12 31
Hilmer Åbergs fond	32 500	32 500
Elsa Svenséns minnesfond vid årets början	38 428	37 736
Avkastning 2014	<u>727</u>	<u>692</u>
Vid årets slut	39 155	38 428
Elsa Svenséns minnesfond, stipendiemedel vid årets början	34 270	31 500
Avkastning 2014	<u>2 908</u>	<u>2 770</u>
Vid årets slut	37 178	34 270
Summa övriga fonder	108 833	105 198

Vår revisionsberättelse för Samfundet S:t Erik har avgivits den 25 mars 2015

Svante Nylén
Auktoriserad revisor

Marie Klingspor Rotstein